

Nowiny Codzienne

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ŁUDU POLSKIEGO W NIEMCZECH

Abonament: „Nowiny Codzienne” wychodzą sześć razy tygodniowo z wyjątkiem dni poświęconych. Abonament pocztowy wynosi 1,50 marek z odnośnieniem przez listonosza. Zamówienia skutecznie się każdorazowo w listonosza najpóźniej do 25-go każdego miesiąca. Na poczcie i w ekspedycji zamawiać można każdego czasu. — Rękopisów nadesłanych do redakcji nie zwraca się.

Ogłoszenia: Jednolamowy wiersz milimetrowy na czwartej stronie szerokości 35 milimetrów kosztuje 5 fen. Za ogłoszenia pod „Nadesłane” na trzeciej stronie za milimetrowy jednolamowy wiersz 68 milimetr. szeroki 10 fen. Ogłoszenia pozamiejscowe i familijne 100% więcej. Ogłoszenia i wszelkie korespondencje należy nadsyłać pod adresem „Nowiny Codzienne” Oppeln, Postschlessfach 44.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Jankowski w Opolu — Redakcja i ekspedycja znajdują się przy ul. Augustyna (Angustinstrasse) nr. 4 w posiadłości „Rolnika”
Druk i nakład „Nowin” Towarzystwa z ograniczoną poręką w Opolu — Telefon nr. 262 — Skrzynka pocztowa 44 — Konto ceku pocztowego Wrocław 69595

Numer 27

Opole, czwartek 4. lutego 1926

Rocznik 16

Co nam grozi?

Kancelarz Luther we swem programowym oświadczeniu omawiając zadania rządu w polityce wewnętrznej podkreśla między innem, że w zakresie najbliższych zadań nowego gabinetu wchodzi — „szczęśliwie” rozwiązanie zagadnienia zmiany ustawy wyborczej.

Jak jednak wygląda projekt możliwie „szczęśliwego” rozwiązanie powyższego zagadnienia?

Otóż projekt, mający na celu zmianę ustawy wyborczej, mówi o zmniejszeniu liczących okręgów wyborczych, a na miejsce wyborów na listy mają wejść wybory na osoby. Ilość wybranych posłów ma być zmniejszona do 390. W związku z tem zmniejszeniem liczby posłów w potrzeba będzie 70 tysięcy głosów na wybór jednego posła (dotychczas 60 tysięcy). Poza tem nowy projekt przewidywał zmianę przy obliczaniu głosów rezerwy, które wchodziłyby na listę państwową (Reichsliste).

To główne zarysy nowego projektu, dotyczącego zmiany ustawy wyborczej. Miało powiedzieć można, że w razie, gdyby powyższy projekt został przyjęty „Reichstagu”, (gdzie dotychczas nacjonalistyczne przedstawiciele nie mamy) to wkrótce potem zastoso- wano by zmianę także w wyborach do sejmiku (Landtagu) w którym obecnie mamy dwóch przedstawicieli.

Co oznacza nowy projekt?

Projektowana zmiana ustawy wyborczej jest próbą ograniczenia uprawnień okratycznych, a zamachem w odniesieniu do mniejszości narodowych w Niemczech, zwłaszcza jeżeli zreformowane wedle powyższego projektu prawo wyborcze zastosowane będzie także w wyborach do sejmiku.

A może że to cel całej tej reformy?

W każdym razie, podwyższenie liczby głosów, potrzebnych na wybór jednego posła jest nowym ciosem zadany mniejszościom narodowym, który najbardziej dotkniemy my Polacy na Śląsku Opolskim.

Cóż prawda powyższy projekt jeszcze nie jest ustawą i nad nim toczyć się będzie jeszcze silna dyskusja.

Bądź co bądź, powinniśmy mieć oczy otwarte i pomyśleć o ochronie naszych zagrożonych uprawnień. Jeżeli mimo wszystko powyższy projekt stałby się ustawą, to oczywiście nie pomoże nam żadne lamentowanie. Fakt taki, zanotować powinniśmy jako nowe upośledzenie, lecz z drugiej strony poruszyć powinniśmy wszelkie sprężyny naszego życia narodowego, by z ewentualnej walki wyborczej mimo nowych tych upośledzeń wyjść zwycięsko. Do pracy tej przystąpić powinniśmy nie dopiero wtedy, gdy będziemy mieć nóż pod gardłem, lecz teraz. Powinniśmy sobie zdawać spra-

Do czego to doprowadzi?

Berlin. Wedle najświeższych danych wzrosła liczba bezrobotnych w samym Berlinie w ubiegłym tygodniu o nowych 13 tysięcy. Ogólna więc liczba bezrobotnych w Berlinie wynosi 223,142 osób. Biorąc pod uwagę, że nie tylko w Berli-

Nad parlamentem wisi czarna chmura

Berlin. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło zakończenie prac przygotowawczych do reformy wyborczej w przyspieszonym tempie, ponieważ

Częściowy strajk kolejowy

Monachium (München). „Münchener Ztg.” donosi że w niektórych miastach Bawarii wybuchł częściowy strajk robotników kolejowych. Tymczasem chodzi tylko o niewielką liczbę strajkują-

Zmniejszenie zarobków

Essen. Związek pracodawców przemysłu metalurgicznego wypowiedział z dniem 28. lutego dotychczasową umowę taryfową, przyjętą dnia 28. listopada 1925 r. Związek pracodawców domaga się zmniejszenia zarobków. Obrady ze związkami robotniczymi odbędą się dnia 11.

Sowieci proszą — Lloyd George jedzie

London. „Standard” podaje, że Lloyd George otrzymał z kół sowieckich zaproszenie do zwiedzenia Rosji. Jednocześnie koła te zapewniają Lloyd Georgea, że będzie miał w Rosji najzupełniejszą swobodę ruchów. Lloyd George ma zamiar skorzystać z zaproszenia nieco później, gdy pozwoli na wyjazd sytuacja w

wę z tego, że wobec grożącego nam nowego upośledzenia, powinniśmy złączyć wszelkie nasze siły do uświadamiającej pracy społecznej, aby w razie potrzeby uzyskać potrzebne nam głosy na przeprowadzenie własnych swych przedstawicieli do niemieckich ciał ustawodawczych.

Zjednoczenie (Anschluss)

(Korespondencja własna.)

Wiedeń, w styczniu 1926 r.

Pisze i mówi się obecnie o połączeniu dzisiejszej Austrii z Niemcami. Sprawa Austrii stanowi po wojnie niewątpliwie jeden z najdrażliwszych punktów równowagi europejskiej. To też dyskusja na ten temat prowadzona jest stale przez zainteresowane strony w formie możliwie ugrzecznionej i spokojnej. Nic dziwnego, wszelkie bowiem odchylenie od tego systemu pachnie wojną. Kwestja „Anschlussu” nie jest dziś jeszcze dojrzała. Zdają sobie z tego sprawę zarówno jej zwolennicy jak i przeciwnicy i to właśnie ułatwia spokojny ton, od którego odbija

nie lecz w całej Rzeszy niemieckiej bezrobocie wzrasta w szybkim tempie, to przychodzimy do przekonania, że przyszłość Niemiec przedstawia się w jak najciemniejszych kolorach.

rząd chce, ażeby na wypadek ewentualnego rozwiązania Reichstagu nowe wybory odbyły się według nowej ordynacji wyborczej.

Większa część robotników warsztatowych pracuje obecnie jeszcze. Liczą się jednak z niebezpieczeństwem, że strajk w razie nieuwzględnienia żądań kolejarzy rozszerzy się na całą Rzeszę.

lutego. Liczyć się można z ostrą walką zarobkową, gdyż rzecz jasna, że robotnicy, którzy przy dzisiejszych zarobkach nie są w stanie wyżyć siebie i swe rodziny nie zgodzą się na zmniejszenia zarobków, przeciwnie do magać się będą poprawy swego bytu.

partii liberalnej. Wraz z Lloydem Geor- gem wyjadą rzeczoznawcy, którzy znali stosunki w Rosji carskiej i z tego powodu będą mogli porównać je z obecnym położeniem w Rosji. Delegacja angielska będzie zwracała uwagę raczej na sprawy natury przemysłowej i ekonomicznej, niż politycznej.

tylko południowy temperament p. Mussoliniego, bardzo wrażliwego na sprawę granicy na Brennerze.

Znacznie spokojniej śledzi sytuację, niemnie zagrożoną przez dażenia „anschlussowe”, p. Benesz. Dojrzejawia one powoli, nieuchronnie jednak gotując groźne dla pokoju europejskiego wypadki.

Ostatnie dni stwierdzają, że akcja „zjednoczeniowa”, kierowana oczywiście z Berlina, nabrała żywego tempa. Widomym znakiem tej przemiany jest podróż prezesa austriackiego Zgromadzenia Narodowego (izby posłów) p. Dinghofera do Berlina, gdzie odbył on szereg narad z Hindenburgiem, Stresemannem i innemi osobistościami politycznymi. Prasa przynosi informacje o przyjęciach, zgłoszonych przez Prusaków dla przedstawicieli „sudeckich braci”. Obok tych manifestacji, obliczonych na przyzwyczajenie opinii europejskiej do myśli „zjednoczeniowej” niemieckiej, miały również miejsce konkretne narady, z których do prasy przedostały się tylko krótkie wzmianki, mające również charakter propagandowo-manifestacyjny. Dinghofer miał

więc wyrazić zaniepokojenie z powodu pogłosek o poruszeniu przez Mussoliniego sprawy gwarancji granicy włosko-austriackiej na konferencji w Locarno. Otrzymał solenne zapewnienie, przeznaczone naturalnie „dla świata”, że rząd niemiecki żadnych tego rodzaju gwarancji nie udzielił. Drugą kwestją, jaka podano do wiadomości była sprawa ochrony mniejszości, których protektorami szczególniejszego rodzaju mają być według własnej zapowiedzi Niemcy po wstąpieniu do Ligi Narodów. A więc manifestacja praw niemieckich do protekcji swych rodaków w Czechach i we włoskim Tyrolu. Trzecia wreszcie kwestja poruszona w czasie narad berlińskich — to plan zbliżenia gospodarczego niemiecko-austriackiego przedewszystkiem utworzenia wspólnego organu, któryby uzgadniał politykę gospodarczą Niemiec i Austrii. Krótkie te informacje uzupełniają artykuły wiedeńskiej prasy, głoszące Niemcom z których wynika że chodzi nie tylko o wspólny front wobec sąsiadów (wojna celna polsko-niemiecka), ale wprost o doprowadzenie do unii celnej, jako wstępu do zjednoczenia politycznego. I tu jest jądro całej sprawy. Plan unii celnej traktowany jest jako konkretne zadanie, najbliższy etap na drodze do „Anschlussu”.

Wiedeński polityk, który kwestje powyższą na porządek dzienny wysunął, piastuje mandat prezesa Zgromadzenia Narodowego z ramienia Stronnictwa wszechniemieckiego. Zapala jego do Prus nie podziela znaczną część parlamentu. Przeszkodę wewnętrzną do „Anschlussu” stanowi przedewszystkiem najliczniejsze stronnictwo parlamentu, chrześcijańska demokracja, posiadająca w niem wygodne stanowisko centrum.

Ostatnie miesiące stanowisko Ch. D. osłabiły. Konferencja w Locarno i zapowiedziane wejście do Ligi Narodów obudziły energię wszechniemców i podnieciły ich akcję w prasie i na terenie wyborczym. Minister spraw zagranicznych Mateja najbardziej zapewne zdecydowany czciciel tradycji habsburskich i przeciwnik Prus, padł a jego następcą i kolega partyjny, kanclerz Ramek reprezentuje w polityce zagranicznej odcień znacznie mniej zdecydowany. Konsekwencją są wstępstwa niemiecko-narodowych, z któ rymi Ch. D. dzieli władzę. Prasa zapowiada, że w marcu ma się odbyć uroczysta podróż Kanclerza do Berlina... Niemcy będą już wówczas w Lidze Narodów.

Jeden punkt rozszczeń niemieckich z chwilą ich wejścia do genezewskiej instytucji staje się więc coraz bardziej jasny. „Idziemy do zjednoczenia z Niemcami”, mówią wszechniemcy.

Idziemy ku nowej awanturze europejskiej — odpowiadają inni.

Zbigniew Orski.

Wiadomości z Niemiec

Niemcy proponują jeszcze jedną konferencję

Berlin. „Vossische Ztg.” ogłasza propozycję Franka Hódgesa, sekretarza międzynarodowego związku robotników kopalnianych w sprawie zażegnania kryzysu w przemyśle żelaznym. Hódges proponuje zwołanie międzynarodowej konferencji właścicieli kopalni, a o ile to się da uskutecznić, i konferencję przedstawicieli wszystkich krajów, produkują-

cych węgla, celem zastanowienia się, jakie kroki należałoby przedsięwziąć, aby zapewnić wykonanie planu międzynarodowej kontroli nad produkcją żelaza. Równocześnie mieliby się zebrać i przedstawiciele narodowych związków przedsiębiorców i organizacji robotniczych na wspólną konferencję, celem omówienia sytuacji.

„Der liebe Mann”

O szczerości republikańskiego niemieckiego świadczy następujący fakt, zanotowany przez „Vorwärtsa”:

W jednej z miejscowości w Harcu używa się dotąd jeszcze w roku 1926 elementarza niemieckiego, z podobiznami

byłej cesarskiej pary i wierszykiem „Der Kaiser ist ein lieber Mann”. Dzieci, uczących się z takiej książki nie informuje się oczywiście o wypadkach wielkiej wojny i rewolucji niemieckiej, tak, że odnozą one wrażenie, że „der liebe Mann” wciąż jeszcze rezyduje w Berlinie.

Z całego świata

O reformę Rady Ligi Narodów

London. Dyplomatyczny sprawozdawca „Daily Telegraphu” zapewnia że jeżeli Francji nie uda się, pominawsze inne mniejsze państwa, tylko Polsce zapewnić stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów, wówczas będzie się starała wprowadzić do Rady Ligi Hiszpanię, Brazylię wraz z Polską. Przez to narody łacińskie wraz z Polską uzyskałyby przewagę w Radzie Ligi.

London. Sprawozdawca dyplomatyczny „Daily Telegraphu” zajmuje się w artykule, poświęconym ogólnym spra-

wom politycznym, także i kwestią reprezentacji Polski w Radzie Ligi Narodów. Sprawozdawca wyraża zadowolenie, że Chamberlain w obradach z Briandem nie chciał się wiązać z tą sprawą.

Praga. „Na Pravo” pisząc o staraniach Polski zdobycia sobie stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów, zaznacza: „Oczekujemy od kierowników naszej polityki zagranicznej, że będą o ile możności popierali Polaków w ich usiłowaniach. Jest to nie tylko naturalnym naszym obowiązkiem, ale i naszym interesem”.

Pogrom Niemców w Włoszech

Rzym. Demonstracje antyniemieckie w Bari, Mediolanie, Florencji i Rzymie przybrały wielkie rozmiary. Na ulicach poturbowano paru Niemców i pobito kilku kolporterów pism niemieckich. W Rzymie demonstranci wybili w gmachu poselstwa niemieckiego szyby. A jednego z policjantów państwowego aresztowali mimo braku przestępstwa.

Studenci włoscy przeprowadzili rewizję w hotelach i pensjonatach, szukając Niemców. Wielu z nich ucieka z Włoch, w obawie przed napaściami.

Rzym. Studenci uniwersytetu rzymskiego w pochodzie udali się na plac Colonna, gdzie spalono gazety nie-

mieckie. Następnie studenci udali się pod gmach ambasady niemieckiej.

Po wygłoszeniu mów nieprzyjaznych pod adresem państwa niemieckiego usiłował demonstranci wtargnąć do ambasady, jednakże policja nie dopuściła do naruszenia eksterytorjalności gmachu. Po lotkach znaganiach się policja odparła studentów i skonfiskowała im drabiny, przy pomocy których usiłowali dostać się do ogrodu ambasady.

Dwóch urzędników ministerstwa spraw zagranicznych zjawili się w ambasadzie i wyrazili ubolewanie rządu z powodu manifestacji studentów.

Przyznał się do winy

Paryż. „Journal” występuje ostro przeciw rządowi Bethlena na Węgrzech. Dziennik pisze, że premier był wtajemniczony we wszystkie szczegóły planu bandy fałszerzy i dodawał wykonawcom odwagi. Briand otrzymał od Bethlena pismo, przedstawiające się jako formalne przyznanie się do współwiny.

Bethlen wreczył posłowi francuskiemu to pismo, bo nie widział innej drogi, a spodziewał się, że w ten sposób uniknie groźnych następstw. „Quotidien” stwierdza, że zeznanie br. Pronay w parlamentarnej komisji śledczej wskazują na współwinę Bethlena.

Wielka katastrofa morska

Nowy Jork. Na Atlantyku wydarzyła się przed kilku dniami wielka katastrofa morska. Amerykański parowiec pasażersko-towarowy „President Roosevelt”, który opuścił Nowy Jork, mając na swym pokładzie bardzo wielu pasażerów, znajdując się na pełnym morzu otrzymał iskrowe wezwanie o ratunek od parowca brytyjskiego „Antoine”, mającego 40 osób załogi. Parowiec „Antoine” donosił, że znajduje się pod 47 stopniem szer. północnej, a 37 stopniem długości wschodniej i zaznaczył, że jest stracony.

„President” „Roosevelt” natychmiast całą siłą pary skierował się ku wskazанemu miejscu i przez całą noc kapitan tego okrętu siał tonącemu okrętowi depezy pragnąc załodze jego dodać ducha.

W niedzielę po południu „Antoine” przestał odpowiadać. Widocznie jego stacja iskrowa nie nadawała się już do użytku. Przybywszy na miejsce katastrofy, „President Roosevelt” popadł w burzę śnieżną, ale tuż przed zapadnięciem nocy dostrzegł wierzbie borykające się z falami oceanu. Mimo największych trudności, parowiec amerykański manewrował, celem ocalenia załogi okrętu „Antoine”. Niestety nie powiódł mu się ten zamiar. Inne okręty, które przybyły na ratunek tonącego parowca nie przystąpiły do akcji ratunkowej, lecz czekały, aż się morze uspokoi. To też o świcie „Antoine” zapał w otchłań morską.

Ile daje rząd angielski na wsparcie przemysłu?

London. Ogólna suma subwencji rządowych na rzecz przemysłu węglowego wyniosła do dnia 30. grudnia 1925 roku 11.184.050 funtów szterlingów. Subwencje te będą udzielane jeszcze do dnia 30. kwietnia roku bież.

Wielki proces polityczny w Leningradzie

Wiedeń. Według donosień „N. Fr. Presse” z Leningradu, rozpocznie się dzi-

sią wielki proces przeciwko 43 osobom, oskarżonym o szpiegostwo na rzecz Estonji. Proces ten potrwa 12 do 14 dni.

Otwarcie nowej sesji parlamentu angielskiego

London. Król Jerzy otworzył jutro osobiście nową sesję parlamentu angielskiego. Zgodnie zyczajem para królewska przyjedzie do pałacu westminster-skiego karetą dworską w otoczeniu swity i dygnitarzy koronnych. W mowie tronowej król streści program prawodawczy parlamentu na najbliższej sesji.

Nowy rząd japoński

Tokio. Minister spraw wewnętrznych Wakatsuki, tymczasowo sprawujący funkcje premiera, otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu. Po krótkich pertraktacjach Wakatsuki utworzył nowy rząd, identyczny co do składu z rządem poprzednim. Wakatsuki jako premier zachowa też nadal tekie ministerstwa spraw wewnętrznych. Nowy gabinet objął w sobotę urządowanie.

Przyjęcie dziennikarzy angielskich w poselstwie polskim w Wiedniu

Kierownik biura prasowego poselstwa polskiego w Wiedniu, dr. Parnes, wydał onegdaj przyjęcie dla przebywających w

Krótkie wiadomości polityczne

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych.

Białogród. Wczoraj odbyła się w min. spraw zagranicznych wymiana dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących traktatu pokoju i przyjaźni zawartego 28. października ub. roku pomiędzy Turcją i Jugosławią.

Nowa podróż Mussoliniego.

Rzym. „Popolo di Roma” donosi, że Mussolini w pierwszej połowie marca odwiedzi Tripolis w charakterze oficjalnym.

Powrót posła polskiego do Bukaresztu. Bukareszt. Posel polski Wielowiejski powrócił do Bukaresztu.

Rumunia nie podpisała konkordatu. Bukareszt. Agencja „Rader” ko-

munikuje, iż pogłoski, jakie ukazały się w prasie o rzekomej podpisaniu konkordatu Rumunii z Watykanem są bezpodstawne.

Groźba strajku górniczego we Francji

Paryż. Wobec niedojścia do porozumienia między właścicielami kopalni a związkiem górników, liczą się tu z możliwością ogłoszenia generalnego strajku górniczego.

Śmierć b. ministra wojny.

Berlin. Dziś rano zmarł w Berlinie genj. Sucholimow, b. minister wojny Rosji carskiej.

Zbliżenie Jugostawii i Bulgarii.

Genewa. Delegacji stowarzyszenia uniwersyteckich przyjacieli Ligi Narodów Jugostawii i Bulgarii podpisały umowę, która zobowiązuje się pracować w kierunku zbliżenia Jugostawii i Bulgarii, oraz zapamiętania bolesnej przeszłości w stosunkach obu bratnich narodów.

Kronika Śląska

Kalendarz. Jutro w czwartek, 4. lutego Weroniki panny. — Wschód słońca o godzinie 7 min. 40; zachód o godzinie 4 min. 48.

Obniżenie podatku zarobkowego dla inwalidów wojennych.

Inwalidom wojennym, których inwalidztwo wynosi przynajmniej 25 proc., będzie przyznane podwyższenie wolnej od podatku kwoty zarobkowej, jeśli złożą odpowiedni wniosek w urzędzie finansowym. Równocześnie z wnioskiem należy przedłożyć kartę podatkową.

Czas ochrony na dzikie kaczki.

Wydziały powiatowe Śląska Opolskiego postanowiły i w bieżącym roku podtrzymać czas ochrony dla dzikich kaczek. Czas ochronny rozpoczyna się 1. marca.

O przybory opatrunkowe w gospodarstwach rolnych.

Od czasu, gdy prawie każde większe gospodarstwo rolne posiada maszyny rolnicze, zdarzają się we wsiach podczas roboty w stodole i na polu często nieszczęśliwe wypadki. Parobcy i dziewczyny, pracujące przy tych maszynach, doznają cięższych lub lżejszych kaleczeń. Gazety bardzo często donoszą o takich wypadkach, a pisma fachowe podkreślają, że zupełny brak przyborów opatrunkowych w gospodarstwach rolnych, konieczność potrzebnych dla udzielania pierwszej pomocy kaleczonym przez maszyny jest przyczyną, że wiele kaleczonych osób pozostanie kalekami przez całe życie lub choruje przez dłuższy czas. Lekarze i Stowarzyszenia ubezpieczeniowe przypominają przeto, że w każdym gospodarstwie powinno być zawsze przygotowane opatrunki i płyn desinfekcyjny do wmycia rany w celu zapobieżenia zatruciu krwi, mianowicie bandaże, wata, woda karbolowa i jodyna.

Skrytobójcy.

Opole. Prokuratorja poszukuje dwóch skrytobójców (Fememörder), mianowicie podoficera Voigta, który w listopadzie 1921 roku był zatrudniony we dworze w Turawie (pow. opolski). Później był wachmistrzem na dworcu kolejowym w Kotorzu. Voigt zginął bez śladu. Drugi skrytobójca grejferer Kurt Leo był członkiem tej samej formacji czarnej Reichswehry co Voigt. Leo pochodzi z miasta Plauen w Saksonii.

Bacność, Groszowice — Opolanie! Towarzystwo śpiewu „Gwiazda” w Groszowicach urządzi w niedzielę, dnia 7. bm. na sali p. Jana Datki w Groszowicach

Wielki Wieczorek Oświatowy. Będzie przedstawienie teatralne, dekla-

macje, śpiewy a na zakończenie wspólna zabawa taneczna.

Początek o godzinie 5.30 wieczorem.

Bilety nabyć można naprzód w „Rekordniku” w Opolu, Augustynistr. 4 i u p. podwodniczącej, Jadwigi Grell w Groszowicach; od godziny 4½ po poł. przy kasie na sali.

Niniejszem zapraszamy Szanownych Rodaków jaknajprzejmiej na tę zabawę. Osobnych zaproszeń nie wysyłamy.

Cześć Pieśni!

Zarząd Tow. śpiewu „Gwiazda” w Groszowicach.

Nieszczęśliwy wypadek podczas pracy.

Zawadzkie, pow. Strzelecki. W trudniony przy składaniu progów kolejowych robotnik Aleksander Bronschodząc z kupy progów, poślizgnął się i upadł na znak, przyczem uderzył głową o kamień tak bardzo, że stracił przytomność, oprócz tego został poważnie przywalony. Ciężko ranego przewieziono do lecznicy.

Napad rabunkowy.

Zawadzkie, pow. strzelecki. W szosie w pobliżu gminy Zawadzkie napad jakiś opryszek na pania Wilim Napastnik usiłował jej wydrzeć torbę, zawierającą większą sumę pieniędzy, lecz został spłoszony przez siostrę Hedwigę, który o tym czasie wracał do domu.

Napady rabunkowe.

Dziewkowice, pow. strzelecki. W ubiegły piątek, wieczorem o godzinie 10.30 napad jakiś bandyta na urzędnika kolejowego Karłeta z Dziewkowic. Bandyta zbił kolejarza do krwi, następnie zabrał mu zegarek kieszonkowy. — Ten sam opryszek napadł także na robotnika Rzepkę, który tak jak Karleta został bit aż do utraty przytomności. Rzepkę zabawał napastnik portfel zawierający 16 marek.

Nieszczęśliwy wypadek.

Obrowiec, pow. strzelecki. czteroletni chłopczyk kowala J. Pruski wspiął się na maszynie zębate koła maszyn, przyczem stracił 4 palce. Biedne dziecko będzie kaleką przez całe życie.

Bacność, członkowie „Rolnika”!

Racibórz. W czwartek dnia 4. lutego r. przed południem o godz. 10.30 odbędzie się w „Strzesze” raciborskiej nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Rolki naszej. Na porządku dziennym jest sprawa uwartościowienia starożytności, sprawa dywidendy, sprawa kosztowa itp.

Na wesela

i wszystkie inne uroczystości
jak i do użytku domowego
polecam

rozmaite Wódki, Wina
Cygary, Likieri podwójne

w najlepszych gatunkach
po bardzo niskich cenach 1314
Wypożyczam również nowe serwisy,
widelce i noże bezpłatnie.

F. NEBEL, OPOLE

Plac Wrocławski Nr. 11.
Odrzańskie Przedmieście.

Destylacja - Wyszynk - Handel wina.

Bacznosc Rolnicy! po lewej stronie Odry

Wedle życzenia Szanownych Panów Rol-
ników z lewej strony Odry urządziliśmy

zakup zboża

także na Przedmieściu Odrzańskim,
w naszej posiadłości przy Placu
Wrocławskim przy (Breslauer Pl. 16)
gdzie się mieści nasz skład maszyn i narzędzi
rolniczych. W dni targowe, a mianowicie w
poniedziałki i piątki nasi Panowie Rolnicy
będą mieli sposobność sprzedać także swe
zboże w swej chłopskiej spółce z omińciem
płacenia „mostowego“.

Instruktor Rolny będzie także w dni targowe na miej-
scu i Panowie Rolnicy będą się mogli stale informować
w ważnych sprawach dotyczących bieżących spraw
gospodarczych.

Rolnicy, popierajcie swego Rolnika!

„ROLNIK“, spółka z ogr. opole
poreką
Augustinistr. 4 — Tel. 179 — Breslauer Platz 16

Zdrowie jest naj-
większym skarbem

Polecam

wszelkie artyku-
ły do lecz. chorób

Wszystkim, tym któ-
rzy cierpią na żołądek,
brak apetytu, reuma-
tyzm, zaziębienie, kaszel
i t. d. udzielam bez-
płatnie porady. Dla
rolników polecam

wszelkie leki, potrzebne w gospodarstwie dla
bydła, koni, krów, świni itd. gdyż mam własny
laboratorium. O łaskawe poparcie proszę

Bernhard Pitsch, Adler-Drogerie, Racibórz

Wielkie Przedmieście 31. 1562 R

Proszę dokładnie zwać na moją firmę.

Poganka nadeszła!

Szanownym Panom Krupierzom z
pod Opola donosimy uprzejmie, że
sprowadziliśmy

kilka wagonów pięknej, suchej poganki
z której oferujemy po 10.50 M.
centnar z naszej składnicy

dopóki zapas starczy

Z poważaniem

Rolnik,

sp. z ogr. por.

Opole, Augustinistr. 4

Telefon 179

Bank Rolników Opole

ulica Mikołaja 36a Tel. 327 przy kościele farnym

Pocztowe Konto czekowe: Breslau 7567

Zyro-Konto w Banku Rzeszy

Przyjmuje depozyta na wysoki procent
i udziela pożyczek na dogodn. warunkach

Złatwia wszelkie interesa bankowe

Wymiana walut obcych

Ogłaszanie

w naszej gazecie przynosi zysk!!!

Świeża słonina, świeże sadło,
tłuste wędzone mięso 1.30 i 1.40
wędzona słonina

wieprzowina, wołowina, wszelkie ga-
tunki kielbas po najniższych cenach
dziennych

F. Melcher, Opole

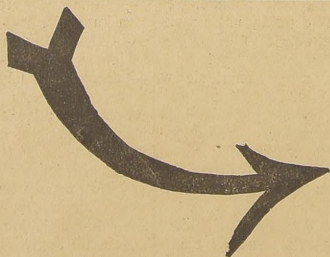
mistrz rzeźniczy ul. Odrzańska 13

Makulatura

jest do nabycia

w drukarni „Nowin Codz.“

DRUKI WSZELKIEGO RODZAJU

jak: dzieła, czasopisma, rozprawy naukowe, cenniki, formularze
i cirkularze dla kupców, spółek itp., katalogi ilustrowane, ustawy
i książki kwitowe dla towarzystw, plakaty, programy, listy i koperty
z nagłówkami, karty legitymacyjne, zaproszenia zaręczyn. i ślubne,
karty wizytowe wykonuje szybko, gustownie i po niskich cenach

DRUKARNIA „NOWIN“

Augustinistr. 4
Postschliesstach Nr. 44

OPOLE

w Rolniku
Telefon Nr. 262